

Handläggare: Ewa-Britt Ek
Telefon: 08-508 01 401

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Revidering av riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen

Remiss från kommunstyrelsen (KS dnr 327-390/2010)

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen.
2. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Riktlinjer för biståndshandläggning inom äldreomsorgen, som fastställs av kommunfullmäktige, är ett komplement till gällande lagstiftning för området och ska ge stöd och vägledning i myndighetsutövningen. Nu gällande riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen beslutades av kommunfullmäktige 2007-12-11. Äldreomsorgen i staden har sedan dess i flera avseenden utvecklats, varför det finns ett behov av att revidera de nuvarande riktlinjerna. Man har också funnit det angeläget att förtydliga riktlinjerna så att bedömningar och beslut blir mer enhetliga inom staden. Äldreförvaltningen har utarbetat ett förslag till riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS för personer 65 år och äldre. De föreslagna reviderade riktlinjerna, avses ersätta nu gällande riktlinjer. Förvaltningen är i allt väsentligt positiv till äldreförvaltningens förslag, men lämnar ett antal synpunkter av mer detaljerad karaktär.

Bilagor

1. Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande 2010-01-22 med bilaga (förslaget till Riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen).
2. Protokollsutdrag § 11 ur äldrenämndens protokoll från sammanträde den 9 februari 2010.
3. Lokala pensionärsrådets yttrande.

4. Handikapprådets yttrande.

Remissbehandling

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande "Riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen" har av kommunstyrelsen remitterats till stadsdelsnämnden för yttrande. Kommunstyrelsen har inom staden remitterat ärendet till samtliga stadsdelsnämnder samt till SLK och Kommunstyrelsens handikappråd. Remisstiden sträcker sig till den 7 maj 2010.

Ärendets beredning

Stadsdelsnämndens pensionärsråd och handikappråd har tillställts och därtill informerats om ärendet den 19 mars 2010. Rådets uttalanden bifogas detta ärende.

Ärendet

Socialtjänstlagen, SoL, är en ramlag som ger kommunerna handlingsutrymme för att utforma äldreomsorgen efter lokala förutsättningar och behov. Enligt lagen ska den enskilde tillförsäkras "skälig levnadsnivå" och bistånd ska utgå från en bedömning av den enskildes individuella behov. Riktlinjer för biståndshandläggning, som fastställs av kommunfullmäktige, är ett komplement till gällande lagstiftning för området som ska ge stöd och vägledning i myndighetsutövningen. Nu gällande riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen beslutades av kommunfullmäktige 2007-12-11. Äldreomsorgen i staden har sedan dess utvecklats, bland annat har valfrihet inom vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet införts. Möjlighet finns nu även till korttidsvård utomlands. Därtill har förändringar i SoL och viss ny lagstiftning i övrigt som berör äldreomsorgen införts. Med anledning av införda förändringar finns ett behov av att revidera de nuvarande riktlinjerna. Man har också funnit det angeläget att förtydliga riktlinjerna så att bedömningar och beslut blir mer enhetliga inom staden.

Äldreförvaltningen har utarbetat ett förslag till riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS för personer 65 år och äldre. De föreslagna reviderade riktlinjerna, som vänder sig till chefer och biståndshandläggare inom äldreomsorgen, ersätter nu gällande riktlinjer.

Äldreförvaltningen har i sitt tjänsteutlåtande lyft fram de områden som omfattas av vissa förändringar och/eller förtydliganden.

Förvaltningens kommentarer och förslag

Som äldreförvaltningen framhåller i sitt tjänsteutlåtande, har stadens äldreomsorg utvecklats sedan kommunfullmäktige beslöt om de nuvarande riktlinjerna den 11 december 2007. Äldreförvaltningens förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen innebär i huvudsak förtydliganden för handläggningen av ärenden som omfattas av de förändringar och kompletteringar som tillkommit sedan 2008. Föreslagna förtydliganden underlättar, enligt förvaltningens mening, biståndshandläggarnas arbete och möjliggör mer enhetliga bedömningar inom staden. Förvaltningen är därför i allt väsentligt

positiv till äldreförvaltningens förslag till reviderade riktlinjer inom äldreomsorgen, men lämnar vissa synpunkter under nedanstående punkter.

Verkställighet av beslut

Förvaltningen instämmer i att det inom ramen för kundvalssystemet kan vara svårt att verkställa ett beslut inom fastställd tidsram, då den enskilde framfört ett speciellt önskemål i något avseende. I avvaktan på att den enskildes önskemål kan uppfyllas, lämnas erbjudande om andra alternativ. Kommunens rapporteringsskyldighet i detta hänseende, som anges i de reviderade riktlinjerna, uppfylls redan idag. Förvaltningen vill i detta sammanhang framhålla vikten av noggrann dokumentation.

Konsumentrådgivande funktion

Utifrån den enskildes önskemål och behov har biståndshandläggaren att informera om de möjliga alternativ som står till buds. Enligt gällande regelverk måste biståndshandläggarens information vara opartisk. Förvaltningen menar att benämningen *konsumentrådgivande funktion* är missvisande, då detta kan ge en bild av att biståndshandläggaren kan förmedla en fördjupad/ mer riktad information om kvaliteten i de olika företagen. Biståndshandläggarens ansvar ligger i att lämna utförlig men objektiv information som underlag inför den enskildes val eller byte av utförare.

Individuell planering mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten – gemensamma överenskommelser

Under denna punkt anges att det den 1 januari 2010 infördes nya regler i 33 f § HSL och 2 kap. 7 § SoL som innebär att *kommun och landsting ska upprätta en individuell plan* när den enskilde har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Förvaltningen vill här uppmärksamma på benämningen *individuell plan*, som kan förväxlas med vad som avses med individuell plan inom ramen för LSS, där det är den enskilde som initierar eller godkänner att en individuell plan ska upprättas.

Anställning av anhörig eller närstående

Förvaltningen uppskattar att det i de reviderade riktlinjerna klargörs att det åligger stadsdelsnämnden att pröva om den enskilde är berättigad till det sökta biståndet eller inte, men att frågan om vem som ska utföra de beslutade insatserna är att betrakta som verkställighet och inte ska prövas enligt 4 kap 1 § SoL och att den delen av ansökan därmed ska avvisas.

Trygghetslarm

Positivt är också, enligt förvaltningens mening, den föreslagna mycket förenklade hanteringen vad avser beviljandet av trygghetslarm.

Korttidsvård utomlands – avlösning

Nytt i de föreslagna riktlinjerna är möjligheten till avlösning genom korttidsvård utomlands. För att korttidsvård utomlands ska kunna beviljas måste den enskilde bedömas ha fysiska och psykiska förutsättningar för att klara resan till och från korttidsvården. Förvaltningen kan här se vissa svårigheter i att göra sådana bedömningar,

inte minst vad gäller personer med demens och/eller psykiatrisk problematik. Enligt förvaltningens uppfattning kan det även innebära svårigheter att göra här avsedda bedömningar vad avser personer som inte tidigare är kända för förvaltningens äldreomsorg.

Utöver vad som ovan redovisas har stadsdelsförvaltningen inte något att erinra mot det reviderade förslaget till riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förslaget till reviderade riktlinjer och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
